

**RJEŠENJA I BODOVANJE UČENIČKIH ODGOVORA – VII. RAZRED
XXVII. NATJECANJE IZ HRVATSKOGA JEZIKA (2022. godine)
DRŽAVNA RAZINA**

Ispit ima **40 zadataka**. Točni odgovori vrijede ukupno **100 bodova**. Bodovna vrijednost zadatka navedena je u kvadratiću kraj zadatka. **Moguće točno rješenje ili druga točna rješenja navedena su u zagradama ili odvojena kosom crtom.**

1. zadatak

- a) Vinodolski zakon
- b) Senjski misal
- c) Humski grafit
- d) Plominski natpis

- Zadatak vrijedi **4 boda** jer ima a), b), c) i d) dio. Svaki pravopisno i gramatički točan dio vrijedi 1 bod.

2. zadatak

pisma: **latinica, glagoljica / latinično pismo, glagoljično pismo**
jezici: **latinski, hrvatski / latinski jezik, hrvatski jezik**

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer traži dva dokaza za tvrdnju. Svaki pravopisno i gramatički točan dokaz, navedena oba pisma/jezika, vrijedi 1 bod.

3. zadatak

- a) Prva tiskara za koju se pouzdano zna da je djelovala na hrvatskome tlu bila je tiskara u **Senju**, a osnivač joj je bio Blaž Baromić.
- b) Prva knjiga ondje je tiskana krajem **15. stoljeća**, pa je ubrajamo u inkunabule.

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima a) i b) dio. Svaki pravopisno i gramatički točan dio vrijedi 1 bod.

4. zadatak

- a)

- Zadatak vrijedi **1 bod**.

5. zadatak

citat: Europske unija / EU prihvaća sve jezike svojih članica kao službene jezike. /
svojim riječima: Jezici svih članica Europske unije / EU-a prihvaćeni su kao službeni.

- Zadatak vrijedi **1 bod**. U cijelosti jezično točna rečenica, citirana ili oblikovana svojim riječima, vrijedi 1 bod.

6. zadatak

svjetski, vodič, namijenjena, tinejdžerima, intervju, izvješća

- Zadatak vrijedi **6 bodova** jer ima šest primjera. Svaki u cijelosti točno riješen primjer vrijedi 1 bod.
Za svaku pogrešku u prepoznavanju riječi koja nije pravopisno točna ili za promjenu oblika riječi oduzima se 1 bod.

7. zadatak

RH

- Zadatak vrijedi **1 bod**.

8. zadatak

Poezija Dragutina Tadijanovića prije svega lirski je dnevnik u kojemu je kako reče i sam pjesnik izražen čitav njegov život i iskustvo.

U Rabu 24. svibnja 1954. godine Tadijanović je zapisao sjećanja o svojim pjesničkim počecima u Rastušju, rodnome selu.

Ljetnim nedjeljama neopazice bi se penjao na vrh brijega i ondje stajao ili hodao, ležao nauznak, razmišljao, sanjario. / Ljetnim nedjeljama neopazice bi se penjao na vrh brijega i ondje stajao ili hodao, ležao nauznak, razmišljao, sanjario...

- Zadatak vrijedi **3 boda** jer ima tri rečenice. Svaka u cijelosti pravopisno točna rečenica vrijedi 1 bod.

9. zadatak

d)

- Zadatak vrijedi **1 bod**.

10. zadatak

Svalbard

Arktički ocean / (u) Arktičkome oceanu

Skandinavski poluotok / Skandinavskoga poluotoka

Kraljevina Norveška / Kraljevine Norveške

Sjeverni pol / Sjevernoga pola

- Zadatak vrijedi **5 bodova** jer ima pet primjera. Svaki u cijelosti točno riješen primjer vrijedi 1 bod.

11. zadatak

Sveučilišta
južноеuropska
Mediterrana
ledeno

- Zadatak vrijedi **4 boda** jer ima četiri primjera. Svaki točno riješen primjer vrijedi 1 bod.
Nije pogreška ako učenik napiše višerječno ime ili sintagmu (npr. Sveučilišta u Zagrebu, ledeno doba).

12. zadatak

Pitali su me: „Znaš li da u Hrvatskoj raste oko 5500 biljaka?” / „Znaš li da u Hrvatskoj raste oko 5500 biljaka?” pitali su me. / „Znaš li”, pitali su me, „da u Hrvatskoj raste oko 5500 biljaka?” / Pitali su me: – Znaš li da u Hrvatskoj raste oko 5500 biljaka? / – Znaš li da u Hrvatskoj raste oko 5500 biljaka? – pitali su me. / – Znaš li – pitali su me – da u Hrvatskoj raste oko 5500 biljaka?

- Zadatak vrijedi **2 boda**. U cijelosti, gramatički i pravopisno, točna rečenica vrijedi 2 boda.
Za svaki primjer koji odstupa od gramatičkoga/pravopisnoga pravila oduzima se 1 bod.

13. zadatak

Čitanje romana *Kći Lotrščaka* bio je naš prvi susret sa stvaralaštvom **Marije Jurić Zagorke**. Doznali smo da je romane počela pisati na nagovor biskupa **Josipa Jurja Strossmayera** i da je s književnikom **Gustavom Matošem** vodila polemike zalažući se za ravnopravnost spolova.

- Zadatak vrijedi **3 boda** jer ima tri primjera. Svaki u cijelosti jezično točan primjer vrijedi 1 bod.

14. zadatak

Hajde, na **toj** stazi jezične kulture svakodnevno napravite barem jedan **ali** vrijedan korak. / Hajde, **i** na stazi **svoje** jezične kulture svakodnevno napravite barem jedan vrijedan korak. / Hajde, na stazi jezične kulture **i vi** svakodnevno napravite barem jedan vrijedan korak

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer rečenicu valja dopuniti jednim veznikom i jednom zamjenicom. U cijelosti jezično točna rečenica dopunjena veznikom i zamjenicom vrijedi 2 boda.
Za svaki primjer koji odstupa od jezičnoga pravila oduzima se 1 bod.

Nije pogreška ako je u jezično točnoj rečenici dopunjenoj veznikom i zamjenicom promijenjen red riječi u odnosu na zadanu rečenicu.

15. zadatak

Osnivanjem banke **sjemenja** na svojem **otočju** Norveška je preuzela zadatak koji nikada neće biti dovršen. Ondje se može pohraniti ukupno 2,25 milijardi sjemenaka, i uzgajanih i njima srodnih divljih vrsta **bilja**.

- Zadatak vrijedi **3 boda** jer ima tri primjera. Svaki pravopisno i gramatički točan primjer vrijedi 1 bod.

16. zadatak

biljčica, ljušturici/ljušturica, sunašce

- Zadatak vrijedi **3 boda** jer ima tri primjera. Svaki pravopisno i gramatički točan primjer vrijedi 1 bod.

17. zadatak

najveća, najgorem / u najgorem / najgore, najbolje

- Zadatak vrijedi **3 boda** jer ima tri primjera. Svaki pravopisno i gramatički točan primjer vrijedi 1 bod.

Nije pogreška ako je superlativ prve riječi iz rečenice napisan velikim slovom.

18. zadatak

Otoci su obilježili život **te** pjesnikinje. Zlarin je bio **njezin** rodni otok. U stihu **ga** nježno doziva: „Koljevčice **moja!**” Na Visu je počela pisati pjesme, a po **svojoj** želji pokopana je na Šolti.

- Zadatak vrijedi **5 bodova** jer ima pet primjera. Svaki u cijelosti točan primjer, prepoznata zamjenica i točno određen padež, vrijedi 1 bod.
Za svaku pogrešku u prepoznavanju zamjenice ili određivanju padeža oduzima se 1 bod.

19. zadatak

- a) svoj
- b) koristan

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima a) i b) dio. Svaki gramatički točan dio vrijedi 1 bod.

20. zadatak

d)

- Zadatak vrijedi **1 bod**.

21. zadatak

a) Polje se **žutilo/žutjelo** od suncokreta.

b) Vrijeme ljetnih vrućina uskoro **ističe/istječe**.

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima a) i d) dio. Svaki točno riješen dio vrijedi 1 bod.

22. zadatak

glagol svršenoga vida	vidski parnjak
(neka) se nastani / nastani se / nastaniti se	(neka) se nastanjuje / nastanjuje se / nastanjivati se
(neka) pokrene / pokrenuti	(neka) pokreće / pokretati
osluhni/osluhnuti	osluhuj/osluhivati / osluškuj/osluškivati

- Zadatak vrijedi **3 boda** jer ima tri primjera. Svaki u cijelosti, pravopisno i gramatički, točan primjer vrijedi 1 bod.

23. zadatak

d)

- Zadatak vrijedi **1 bod**.

24. zadatak

d)

- Zadatak vrijedi **1 bod**.

25. zadatak

Znamenitu glagoljsku ploču iz Jurandvora **klesahu** dvojica redovnika benediktinaca. Držiha, prvi od njih, svjedoči o kraljevoj darovnici, a drugi, Dobrovit, otkriva: benediktinska braća **izgradiše** crkvicu sv. Lucije. Više od devet stoljeća **proteče** otada, a Bašćanska ploča i crkvice **ostadoše/ostaše** svjedočiti o početcima hrvatske pismenosti i književnosti

- Zadatak vrijedi **4 boda** jer ima četiri primjera. Svaki u cijelosti, pravopisno i gramatički, točan primjer vrijedi 1 bod.

26. zadatak

- c) Van.
- d) Jedva.
- a) Vani.
- b) Nizbrdo.

- Zadatak vrijedi **4 boda** jer ima a), b), c) i d) dio. Svaki točno riješen dio vrijedi 1 bod.

27. zadatak

b)

- Zadatak vrijedi **1 bod**.

28. zadatak

čelnika, država, vlada / čelnika država i vlada / čelnika, država i vlada

- Zadatak vrijedi **3 boda** jer ima tri primjera. Svaki točno riješen primjer vrijedi 1 bod.

29. zadatak

tim, rane, strane

- Zadatak vrijedi **3 boda** jer ima tri primjera. Svaki točno riješen primjer vrijedi 1 bod.

30. zadatak

Keramički tanjur s **voćnim** kolačem i **plastični** vrč pun **jabučnog(a)/jabukova** soka bili su na stolu. / Na stolu su bili **keramički** tanjur s **voćnim** kolačem i **plastični** vrč pun **jabučnog(a)/jabukova** soka. / Na stolu je bio **keramički** tanjur s **voćnim** kolačem i **plastični** vrč pun **jabučnog(a)/jabukova** soka.

- Zadatak vrijedi **4 boda** jer ima četiri primjera. Svaki u cijelosti, pravopisno i gramatički, točan primjer vrijedi 1 bod.

31. zadatak

O / neizravni O / indirektni O / dalji O

Polarna hladnoća pogodna je za pohranu sjemena i ne zahtijeva veliku potrošnju

(imenički) **AT / ATs**

energije za umjetno hlađenje.

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima dva primjera. Svaki točno riješen primjer vrijedi 1 bod.

32. zadatak

3

- Zadatak vrijedi **1 bod**.

33. zadatak

<u>priložna oznaka</u>	<u>vrsta priložne oznake</u>
tako	PON / PO načina
s vremenom	POV / PO vremena
u (tome) dijelu svijeta	POM / PO mjesta
od (klimatskih) promjena	POU / PO uzroka

- Zadatak vrijedi **4 boda** jer ima četiri primjera. Svaki u cijelosti točno riješen primjer vrijedi 1 bod.

34. zadatak

- a) jotacija
b) nepostojani a / napostojani glas a / nepostojano a

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima a) i b) dio. Svaki točno riješen dio vrijedi 1 bod.

35. zadatak

Čitaš li / dok je / oko tebe / mir / ili / uz melodiju / koja te / smiruje?

- Zadatak vrijedi **2 boda**. Jedna pogreška – 1 bod; dvije pogreške – 0 bodova.

36. zadatak

- a) Nemoj **pâsti/păsti** hodajući po ledu.
b) Pustinja je **pûst/püst** kraj.

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima a) i b) dio. Svaki točno riješen dio vrijedi 1 bod.

37. zadatak

- a) kajkavsko (narječje)
b) čakavsko (narječje)

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima a) i b) dio. Svaki točno riješen dio vrijedi 1 bod.

38. zadatak

c), d)

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima dvije točne tvrdnje. Svaka označena točna tvrdnja vrijedi 1 bod.
Za svaku označenu netočnu tvrdnju oduzima se 1 bod.

39. zadatak

Učenik dobije **2 boda** ako **jezično točnom rečenicom / točnim rečenicama povezuje i interpretira podatke iz različitih dijelova teksta**. Iz objašnjenja **mora biti razvidno da povezuje ograničenja** slobode kretanja / **zabranu** rekreacijskih aktivnosti / **nastavu na mreži s poticanjem fizičke aktivnosti** u doba pandemije COVID-a / **s druženjem** djece i odraslih u ostvarivanju zajedničkoga cilja.

Npr.

- U doba ograničenja kretanja i zabrane javnih okupljanja poticalo se djecu i odrasle da zajedno budu aktivni, da se kreću barem u stanu ili vani gdje se ne zadržava puno ljudi. Tako su održavali kondiciju i čuvali zdravlje.
- Kad nije bilo nastave u školi ni treninga, taj je projekt potaknuo učenike da hodaju u stanu ili trče u dvorištu. Surađivali su i zajednički „virtualno” napravili krug oko Zemlje.
- Zahvaljujući projektu „Šetnja oko Zemlje”, djeca i odrasli družili su se, bili fizički aktivni i zajednički prehodali ili pretrčali toliko kilometara kao da su obišli Zemlju oko ekvatora.
- Poštujući zabrane i ograničenja u vrijeme pandemije, učenici su se kretali i tako čuvali zdravlje. Surađivali su kako bi ostvariti cilj. Primjenjivali su znanje iz Geografije i Matematike.
- Učenici, roditelji i učitelji „prošetali” su oko Zemlje u smjeru zapad – istok, zabavili se i bili aktivni u vrijeme zatvorenosti, čuvali zdravlje i naučili što se može postići zajedničkim snagama.

Učenik dobije **1 bod** ako **jezično točnom rečenicom / točnim rečenicama navodi najmanje dvije izričito (eksplicitno) navedene informacije** o aktivnostima sudionika projekta, služeći se pritom tekstnim organizatorima.

Npr.

- U dvanaest dana u „virtualnoj” šetnji napravili su krug oko Zemlje u smjeru zapad – istok.
- Krećući se u stanu ili vani gdje se nije zadržavalo puno ljudi, zajedno su prohodali više od 28 000 km.
- Hodali su u stanu ili trčali na dvorištu i pritom mjerili broj koraka. Preračunavali su korake u kilometre i zbrajali ih sve dok nisu „prošetali” Zemljinim ekvatorom.
- Voditelj projekta objedinjavao je kilometre prijeđene tijekom dana i pisao *Dnevnik putovanja* koji je objavljen na mrežnim stranicama OŠ Petra Preradovića.

Netočnim odgovorom smatra se ako učenik **navodi netočne, neodređene ili preopćenite činjenice** / ako **odgovor nije jezično točan**.

Npr.

- Projekt *Šetnja oko Zemlje* bio je najbolji u Europi.
- U „virtualnoj pustolovini” hodali su oko Zemlje.
- Hodali su više od 28 000 km.
- Šetnjom oko zemlje održavali su kondiciju i čuvali zdravlje za vrijeme pandemije.

40. zadatak

Učenik dobije **1 bod** ako **jezično točno navodi** podatak izričito (eksplicitno) naveden u tekstu i pritom se služi tekstnim organizatorom.

Npr.

Europska komisija

Europska komisija proglasila ga je najboljim projektom.

Netočnim odgovorom smatra se ako učenik navodi **netočne, neodređene činjenice** / ako **odgovor nije jezično točan**.

Npr.

- Hrvatski olimpijski odbor
- Bili su to Hrvatski olimpijski odbor i Europska komisija.
- Europska Komisija